Beatles' spiri

Nej, det er ikke Kong Louies palads fra 'Junglebogen', men den største bygning i Transcendental Meditations gamle hovedkvarter. Fotos: Michael Rothenborg

Junglen har overtaget den indiske ashram i Rishikesh, hvor The Beatles lærte at meditere og skrev omkring 40 sange i 1968. Besøget åbnede for alvor Vestens øjne for Østens visdom, og Rishikesh regnes i dag for verdens yogahovedstad.

Af Michael Rothenborg | rejseliv@berlingske.dk

To indiske kvinder laver yogapositurer foran et vægmaleri. Formålet er tilsyneladende ikke kun den indre fred, man normalt søger i yoga. To mænd er i fuld gang med at forevige kvinderne - og snart ligger billederne på Instagram.

Det er ekstra ironisk, at man kan se Østens kvinder tage Vestens 'se mig'-kultur til sig her i ruinerne. For det var lige her, at The Beatles for 50 år siden lærte at meditere - og dermed blev katalysatorer for, at Vesten tog Østens livsvisdom til sig. En udvikling, der har været med til at gøre stedet her, Rishikesh for foden af Himalaya-bjergene, til en værdig kandidat til titlen som hele klodens yogahovedstad.

Besøget blev også en kreativ eksplosion i det britiske band: 'Blackbird', 'Dear Prudence', 'Mother Nature's Son', 'Revolution' og flere end 30 andre sange blev skrevet i jungleomgivelserne ved bredden af Ganges.

Vægmaleriet, som yogakvinderne poserer foran, viser det britiske band og manden, der åbnede deres øjne, Maharishi - guruen bag den verdensomspændende bevægelse Transcendental Meditation (TM). Lige på vægmaleriet er øjnene dog ikke særlig åbne, i hvert fald ikke hos John Lennon, Paul McCartney og Ringo Starr. De tre fremstår lidt sløve og skeptiske, nærmest bælgøjede. Kun George Harrison ser skarp ud, men det var også ham, der først blev fascineret af Østen og overtalte sine tre venner. Først til et prøvekursus et par dage i Wales og så til at gå hele vejen - i Indien.

Kakofoni med båthorn

Dengang fløj man typisk til Delhi og tog taxa de 200 km derfra. Nu ankommer de fleste udlændinge via lufthavnen i den nærliggende by Dehradun. Herfra kører man ned i dalen på en bumpet og hullet vej, hvor chaufføren også skal holde øje med makakaber i vejkanten.

Ved bredden af den turkisgrønne Ganges ligger Rishikesh, en eksplosion af pink, pastel og pangfarver - en kakofoni af båthorn, accelererende knallerter, gadesælgere og mere eller mindre handikappede tiggeres appeller, iblandet endnu flere yogainstrukser, meditations-summen og hellige mænds messen, end man hører i andre indiske byer. Især i de nordlige forstæder Devprayag og Tehri Garhwal skal fodgængere ikke kun sørge for at styre uden om de hellige køer og deres efterladenskaber, men også om yogamåtter, der stikker ud af andre gåendes rygsække. Byens største trækplaster er absolut den indre fred og østlige visdom, som indere er kommet efter i århundreder, og som Beatles også kom efter. Men stadig flere turister søger tillige til Beatles' ashram, hvor Maharishis meditationscentrum og TM-bevægelsens hovedkvarter lå i 1960erne.

Det er ikke helt let at finde - der er ingen skilte ud over dem, der viser, at man nu også træder ind i Rajiji tigerreservatet - og det var faktisk først for et par år siden, at stedet blev åbnet for offentligheden. Nu skal det laves om

En gruppe kvinder debatterer, hvilken vej de skal - på en af de få gader I Rishikesh, hvor der ikke er plads til biler. Men man skal stadig være opmærksom på køer og motorcykler.

tuelle rejse

Den gamle fællessal er meget populær for yogier, og der bliver skudt mange fotos.

Der er mange muligheder for at prøve gadekøkkener i Rishikesh.

til et egentligt museum. Indiens skovdepartement har for nylig afsat flere millioner rupier, og udlændinges entre er skruet voldsomt op til 600 rupier (inderne selv betaler 100), men ikke mange af pengene har fundet vej hertil endnu: Enkelte af meditationshytterne er istandsat, men de større bygninger er stadig i ruiner.

Tankerne ledes snarere hen på 'Junglebogen' end på et meditationscentrum – på abekongen Kong Louies palads og sangen 'Præcis som du' snarere end på Beatles-klassikerne fra 'The White Album'.

Blandede oplevelser

Det er ikke Kong Louie, vi først møder, men en makakabe, der virker lige så aggressiv. Den har mistet noget af den ene arm – måske til en tiger a la 'Junglebogens' Shere Khan – og hvæser, da vi kommer lidt for tæt på dens unge på den stejle vej op til meditationshytterne og fællesbygningerne.

Det kræver indre fred at gå roligt forbi. Heller ikke oppe i selve ashrammet er der entydig ro. Udstillingen promoverer filosofien om, at det at praktisere TM kan hjælpe til at opnå verdensfred, og både officielle skilte og graffiti citerer harmoniske sangtekster som 'Across the Universe', men personalet er ikke særlig venligt, når man spørger, om de vil låse døren op til fotoudstillingen med Beatles. Og oppe i de gamle ruiner er det ikke kun yogakvinderne, der har travlt med de sociale mediers udgave af udødelighed. Også en del andre turister har kameraet rettet mere mod sig selv end omgivelserne.

Ringo Starr kunne ikke tåle den krydrede mad og tog hjem efter kun 10 dage, da hans lager af dåsebønner hjemme fra England var sluppet op.

Beatles' oplevelser her var også blandede. Ringo Starr kunne ikke tåle den krydrede mad og tog hjem efter kun 10 dage, da hans lager af dåsebønner hjemme fra England var sluppet op. McCartney holdt knap en måned, og selv de to mest interesserede, Lennon og Harrison, afkortede deres planlagte ophold og fik nok efter halvanden. Historikere, forfattere og de, der var til stede, er uenige om hvorfor. Men især Lennon gav udtryk for, at Maharishi var

en del mere interesseret i kvinder og penge, end en spirituel leder burde være. Det skrev han om i sangen 'Sexy Sadie' – der oprindelig hed 'Maharishi' og begyndte med disse ord: 'Maharishi, what have you done? You made a fool of everyone'.

Guruen skulle angiveligt have lagt an på skuespilleren Mia Farrow, der var med på meditationskurset sammen med sin søster (Dear) Prudence, sangeren Donovan og Mike Love fra Beach Boys. Desuden var han meget glad for både sin revisor og sin helikopter, og ifølge flere kilder havde han allerede forhandlet og solgt rettighederne til en film om Beatles' ophold – uden de fires samtykke.

Langt mellem selfierne

Senere blødte beatlerne dog betydeligt op i deres kritik af Maharishi, og begge de to overlevende medlemmer, Paul McCartney og Ringo Starr, spillede, da filminstruktøren David Lynch i 2005 lancerede en TM-fond, som skulle gøre det muligt for alverdens børn at meditere. wPå det tidspunkt var stedet her for længst forladt; de sidste meditationskurser kørte i begyndelsen af 1990erne – længe efter at håbet om en genforening af The Beatles var blevet skudt i stykker.

Den sidste bygning, vi ser, er Beatles' bungalow – en gruppe af små, sammenbyggede huse, hvor bandet og deres koner og kærester og venner boede under opholdet i 1968. Her er ingen vægmalerier, ikke ret meget graffiti – og langt mellem selfierne. Bare fred og ro. Endelig.

Solens sidste stråler rammer en af de få broer over Ganges, der binder Rishikeshs små bydele sammen.

Besøgende får foreviget deres yoga-positurer foran Beatles og Maharishi.

Der er smukke, store malerier på de høje meditationshytter.

Rejseinfo

Transport: Man kan som regel komme til Delhi for under 4.000 kr. tur/retur. Korteste tur i den prisklasse er ofte med Finnair over Helsinki. Fra Delhi koster et indenrigsfly til Dehradun lufthavn (25 km fra Rishikesh) som regel 700-900 kr. tur/retur. Man kan også tage taxa fra Delhi, men det er sjældent særlig meget billigere, og det tager typisk seks-syv timer, for vejene er ikke gode og fyldt med trafik.

Ophold: Et godt sted at bo er Kunwar Residency lige nord for Lakhsam Jhula-broen. Her kan man få dobbeltværelse med udsigt til Ganges og alt livet på broen for under 300 kr. pr. nat. De har også god mad – med samme udsigt. Men tag kaffen på German Bakery lige om hjørnet.

Bedste rejsetidspunkt: Bedste rejsetidspunkt er nok den danske vinter, hvor dagtemperaturen ligger pænt under 30 grader og nattemperaturen kan komme under 10.